
KATALOG ZNANJA

1. IME PREDMETA

GOSPODARJENJE Z ODPADKI (GOD)

2. SPLOŠNI CILJI

- razumevanje snovnih tokov v naravi, proizvodnji in potrošnji;
- analitično presojanje povezav med načeli in cilji trajnostnega razvoja in snovnim tokom odpadkov;
- zavedanje odgovornosti pri nastanku in ravnanju z odpadki;
- pridobivanje spretnost uporabe naravoslovnih znanj v ravnanju z odpadki;
- razvijanje spretnost povezovanja splošnih znanj o okoljskih problemih z gospodarjenjem z odpadki.

3. PREDMETNO-SPECIFIČNE KOMPETENCE

V predmetu in pri praktičnem izobraževanju si študenti poleg generičnih pridobijo naslednje kompetence:

- pridobi temeljna znanja o gospodarjenju z odpadki;
- pozna in uporablja strokovno terminologijo na področju odpadnih snovi in odpadkov;
- spozna vire in lastnosti odpadkov;
- analizira količine in lastnosti odpadkov ter spreminjanje količin in lastnosti v odvisnosti od časa in drugih dejavnikov;
- pozna prvine gospodarjenja z odpadki in sestavine ravnanja z odpadki;
- prepozna vplive odpadkov in ravnanja z odpadki na okolje in ukrepe za zmanjšanje vplivov;
- pozna in razume tehnično tehnološke postopke v ravnanju z odpadki.

4. OPERATIVNI CILJI

INFORMATIVNI CILJI	FORMATIVNI CILJI
<i>Študent:</i>	<i>Študent:</i>
<ul style="list-style-type: none"> - spozna in razume strokovno terminologijo o odpadkih 	<ul style="list-style-type: none"> - razloži definicijo odpadkov; - analizira pomanjkljivosti definicije in oceni njeno uporabnost; - razume razliko med pojmom gospodarjenje in ravnanje z odpadki; - opiše sestavine gospodarjenja z odpadki; - našteje sestavine ravnanja z odpadki; - razmišlja o logičnih zaporedjih sestavnih delov ravnanja z odpadki (zbiranje, transport, obdelava, predelava, odstranjevanje); - opredeli mesto in vlogo ravnanja z odpadki v krožnih snovnih tokovih; - našteje glavne skupine virov nastanka odpadkov
<ul style="list-style-type: none"> - spozna in razume lastnosti odpadkov in pozna velikostne razrede nastalih količin; - razlikuje in razume prednosti in slabosti ponovne uporabe in snovne izrabe posameznih najpogostejših materialov v odpadkih. 	<ul style="list-style-type: none"> - našteje kriterije za določanje lastnosti odpadkov; - razume razliko med nevarnimi, nenevarnimi in inertnimi odpadki; - razvršča vzorce odpadkov po kvalitativnih kriterijih (izgledu, vonju, viru nastanka ...) - našteje nevarne lastnosti odpadkov, - pozna osnove vzorčenja in analitičnih metod preiskav odpadkov; - razloži prednosti in slabosti ponovne uporabe in snovne izrabe materialov v odpadkih (papir in karton, steklo, kovina, plastika, guma, biološko razgradljivi odpadki); - analizira in kritično presoja količine ločeno zbranih frakcij; - ocenjuje izločitveni potencial ločeno zbranih frakcij.
<ul style="list-style-type: none"> - spozna sisteme zbiranja in transporta odpadkov 	<ul style="list-style-type: none"> - našteje različne sisteme zbiranja odpadkov glede na velikost zbirnih posod, ločeno zbiranje na izvoru, frekvenco odvoza in lokacijo zbirnih posod (odvozni in prinašalni sistem); - izračunava potrebno število in velikost zbirnih posod; - razmišlja o možnostih in pogojih postavitve zbirnih posod;

	<ul style="list-style-type: none"> - našteje različne sisteme transporta odpadkov (cestni, vodni, hidravlični, pnevmatski); - opiše tehnološke razlike cestnega transporta odpadkov glede na velikost zbirnih posod (konvencionalni in kontejnerski način); - opiše načine določanja in optimizacije poti zbirnih vozil; - razloži delovanje in pomen pretovornih postaj; - računa ekonomičnost transporta odpadkov preko pretovornih postaj.
<ul style="list-style-type: none"> - razume delovanje naprav za predelavo odpadkov; - razlikuje med mehanskimi, biološkimi kemijskimi in kombiniranimi postopki obdelave in predelave odpadkov 	<ul style="list-style-type: none"> - sistematično razvrsti postopke obdelave in predelave odpadkov; - opiše različne mehanske postopke obdelave (sortiranje, razvrščanje, sejanje, mletje, drobljenje); - analizira uporabnost mehanskih postopkov in tehnologij predelave s pomočjo naravoslovnih znanj; - razume razlike med aerobno in anaerobno biološko predelavo odpadkov; - primerja biološko predelavo odpadkov z naravnim krožnim tokom snovi; - našteje procesne parametre kompostiranja in anaerobne predelave odpadkov; - analizira različne tehnologije biološke predelave in primerja procesne parametre; - opiše produkt kompostiranja; - opiše produkte anaerobne predelave; - pozna uporabnost in slabosti produktov anaerobne predelave; - razloži uporabnost kombiniranih postopkov predelave; - našteje cilje kombinirane predelave odpadkov; - našteje procesne parametre kombiniranih postopkov predelave; - skicira enostavne procesne sheme različnih sistemov kombiniranih postopkov; - seznanjeni se z objekti in napravami za predelavo odpadkov na primerih iz lokalnega okolja.
<ul style="list-style-type: none"> - našteje in opiše kriterije ter merila za določanje lokacij odlagališč in centrov za ravnanje z odpadki 	<ul style="list-style-type: none"> - našteje kriterije za umeščanje objektov in naprav za ravnanje z odpadki v prostor; - pozna predpisane omejitve za umeščanje objektov in naprav za ravnanje z odpadki v prostor; - opiše omejitve pri določanju lokacij

	<p>odlagališč;</p> <ul style="list-style-type: none"> - primerja naravne danosti različnih lokacij obstoječih in načrtovanih odlagališč; - analizira upoštevanje kriterijev za lokacije odlagališč na primerih iz prakse; - razume pomen komuniciranja z javnostmi pri lociranju objektov in naprav za ravnanje z odpadki.
<ul style="list-style-type: none"> - spozna osnove gradnje in obratovanja odlagališč; - razlikuje vrste odlagališč; - spozna sestavne dele odlagališč; - razume nastanek stranskih produktov odlaganja odpadkov (izcedne vode in odlagališčni plin) in njihov vpliv na okolje; 	<ul style="list-style-type: none"> - našteje vrste odlagališč glede na lastnosti odpadkov in glede na lego odlagališč (podzemne, nadzemna); - opiše gradnjo nadzemnih odlagališč; - skicira in razloži sestavo dna in prekrivnega sloja različnih vrst odlagališč; - opiše vgrajevanje odpadkov v telo odlagališča; - skicira in razloži delovanje drenažnega sistema za odvod izcedne vode in odplinjevalnega sistema za odvod plina; - razume pomen odvajanja izcednih voda iz odlagališča in odplinjevalnega sistema; - ugotavlja posledice tehnično neustreznih in nelegalnih odlagališč na okolje; - opiše spremljajočo infrastrukturo na odlagališču (vhodna kontrola, ograjenost, protipožarna infrastruktura, oprema za monitoring); - razume pomen spremljajoče infrastrukture na odlagališču za varstvo okolja; - našteje elemente monitoringa na odlagališču.
<ul style="list-style-type: none"> - spozna tehnološke sklope termične obdelave odpadkov 	<ul style="list-style-type: none"> - opiše načine termične obdelave odpadkov (plinifikacija, piroliza, sežig); - pozna uporabnost načinov termične obdelave odpadkov in primernost glede na lastnosti in vrsto odpadkov; - našteje produkte vseh načinov termične obdelave odpadkov in opiše njihovo uporabnost; - našteje glavne procesne parametre vseh načinov termične obdelave odpadkov; - razloži tehnologije sežiga odpadkov (sežig na rešetki, v lebdečem sloju, rotacijske peči, sežig v plazmi); - opredeli primernost tehnologij sežiga glede na lastnosti in vrsto odpadkov; - našteje procesne sklope sežiga odpadkov (termično procesiranje, energetski del,

	<p>odstranjevanje pepela in žindre ter čiščenje dimnih plinov);</p> <ul style="list-style-type: none"> - opiše tehnološke sklope čiščenja dimnih plinov (odstranjevanje prašnih delcev, odstranjevanje kislinskih plinov, odstranjevanje dušikovih oksidov, odstranjevanje organskih trdoživilnih substanc); - opiše uporabo in predelavo preostankov pepela in žindre.
<ul style="list-style-type: none"> - pozna metode načrtovanja celovitih konceptov ravnanja z odpadki	<ul style="list-style-type: none"> - našteje osnovne usmeritve regijskega koncepta ravnanja z odpadki v Sloveniji; - razmišlja o uporabi naravoslovnih orodij pri oblikovanju usmeritev za načrtovanje celovitih konceptov; - pozna razloge za osnovne usmeritve pri zasnovi celovitih konceptov; - razume ekonomske podlage in izhodišča v celovitih konceptih; - analizira pravne podlage za načrtovanje celovitih konceptov; - sestavlja različne sestavne dele ravnanja z odpadki v smiselne in izvedljive celovite koncepte; - ugotavlja zasnovi sistema ravnanja z odpadki v lokalnem okolju.

5. OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV IN POSEBNOSTI V IZVEDBI

Obveznosti študentov

- prisotnost na predavanjih
- vaje
  - o prisotnost na vajah
  - o izdelava seminarских vaj – računskih primerov
  - o priprava na laboratorijske vaje
  - o pisanje poročil o vajah
- samostojni študij
- priprava na izpit
- pisni ali ustni izpit

OBVEZNOSTI ŠTUDENTA	pedagoško delo ure / kreditne točke	samostojno delo študenta ure / kreditne točke	SKUPAJ ure / kreditne točke
predavanja	60 / 2 KT		60 / 2 KT
vaje	24 / 0,8 KT		24 / 0,8 KT
laboratorijske vaje	12 / 0,4 KT		12 / 0,4 KT
samostojni študij, študij literature		74 / 2,5 KT	74 / 2,5 KT
priprave na laboratorijske vaje		12 / 0,4 KT	12 / 0,4 KT
poročila o vajah		26 / 0,9 KT	26 / 0,9 KT
izpit		2 / 0,07 KT	
SKUPAJ	96 / 3,2 KT	114 / 3,8 KT	210 / 7 KT

Posebnosti v izvedbi

Laboratorijske vaje se izvajajo v fizikalnem, kemijskem, biološkem laboratoriju in kot terenske vaje.

Opravljene vaje so pogoj za pristop k izpitu.